

Váradi Júlia

Pécsi Tudományegyetem

MA

Gyöngyélet? A 18-19. századi katonaállítások néprajzi olvasata

A dolgozat, melyből a prezentáció készült, a 18-19. századi katonaállításokkal, újoncozásokkal foglalkozik. A szerző a történeti néprajz eszközeivel vizsgálja a jelenséget; a dolgozat lényegi része levéltári kutatómunkán alapul, amely szakirodalmi szövegekkel, korábbi kutatások eredményeivel egészül ki. A kutatás a sorozások által leginkább érintett társadalmi rétegek (jobbágyság, zsellérség, később parasztság) tagjainak nézőpontjára kíváncsi; az ő viszonyulásukat tárgyalja a „központi hatalom” (Habsburg Birodalom vezetősége) által létrehozott és működtetett intézményrendszerhez. A dolgozat főbb kérdései a katonának szánt egyének társadalmi és gazdasági háttérét, és az újoncozások által kiváltott hatásokat, társadalmi reakciókat érintik. A szerző levéltári kutatómunkája során kifejezetten olyan irategységekkel foglalkozott, melyek a katonaállítások fennmaradt dokumentációját tartalmazzák (rendeleteket, sorozási jegyzőkönyveket, újoncok vagyoni összeírásait stb.). A dolgozat ezen vizsgált iratok segítségével egy idáig kevésbé alkalmazott szemszögből közelíti meg a hadsereg és a katonaállítások intézményének társadalmi hatásait; az újoncnak szánt férfiak életvilágaiba nyújt betekintést.